

Förord

Den här rapporten redovisar uppskattade konsekvenser av föreslagen skyddsföreskrift till Svensbyfjärdens vattenskyddsområde. Föreskrifterna har tillämpats på befintliga miljöfarliga verksamheter och objekt från miljö- och tillsynsnämndens samt i viss mån även länsstyrelsens register. Utöver dessa register har även ytterligare riskobjekt och verksamheter identifierats utifrån den samlade kompetens och erfarenhet som arbetas fram. Underlag har tagits fram av projektgruppen som består av tjänstemän från både Piteå kommun och Pireva.

Planerat samråd kommer att ge ytterligare svar och uppgifter på konsekvenser som kan påverka verksamhetsutövare och fastighetsägare inom föreslaget vattenskyddsområde. Denna rapport kommer därför att uppdateras när samrådsredogörelsen är färdig.

Piteå kommun

Sammanfattning

Övergripande konsekvenser för Piteå kommun, Pireva samt för alla dricksvattenabbonenter;

- Råvattnet och vattenförekomsten i Svensbyfjärden som idag är Piteå kommuns huvudvattentäkt får ett skydd.
- Risken för förorening av tälten minskar
- Allmänheten och berörda medvetengörs om tälten
- Skyltning av tälten möjliggörs

Konsekvenser för fastighetsägare och verksamhetsutövare:

- Lantbruk/jordbruk/drivmedelsanläggningar kommer att beröras genom tydligare krav gällande skyddsnivåer för hantering av petroleumprodukter i både primär som sekundär zon. Tankning/uppställning av fordon ska också ske så att spill och läckage kan insamlas och omhändertas.
- Förbudet gällande fordonstvätt omfattar såväl yrkesmässig verksamhet som för privatpersoner. Alla fordonsägare kommer därför att beröras av denna föreskrift i primär zon.
- Tillstånd kommer att krävas för hantering av kemiska bekämpningsmedel i både primär och sekundär zon. Lantbruk/jordbruk blir berörd då tillstånd krävs.
- Spridning av växtnäringssämnen på frusen mark kommer inte längre att tillåtas inom primär zon. Djurägare (häst, får m.m.) som idag eventuellt lagrar gödsel direkt på mark kommer att påverkas av förbudet. Har djurägarna mer än 10 djurenheter krävs tillstånd för lagringen. Yrkesmässig hantering av växtnäringssämnen kräver också tillstånd i både primär och sekundär zon.
- Alla som har betande djur i primär zon kan beröras. Begränsningen innebär endast att en strandremsa närmast strandlinjen inte får användas.
- Skogsägare och övriga entreprenörer och verksamhetsutövare inom primär zon kan påverkas av tillståndskrav.
- Högre krav kommer att ställas på befintliga avloppsanläggningar.
- Dagvatten kommer inte längre få gå direkt till ytvattnet innan föregående rening. Inventering av dagvatten blir en konsekvens.
- Möjligheten att använda och förvara avfall kan begränsas för verksamheter som hanterar avfall inom primär skyddszon.
- Nyetablering av materialtäkt är förbjuden i den primära zonen. Befintliga kommer att kunna kvarstå.

- Förbudet innebär inte ett direkt förbud mot miljöfarliga verksamheter. Strängare krav ställs för verksamheter med utsläpp som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten.
- Förbud av transport i primär zon berör endast yrkesmässiga transporter av farligt gods

Konsekvenser i övrigt:

- Tillsynsmyndigheten på Piteå kommuns behöver utöka sina resurser för utökad tillsyn och prövning enligt det föreslagna vattenskyddsområde och föreslagna skyddsföreskrifter
- Piteå kommun/ Pireva behöver jobbar vidare med att ta fram informationsmaterial och informerar berörda.
- Pireva behöver ta fram en skyltplan och sätta upp skyltar som informerar om vattenskyddsområdet.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	5
2. Begrepp och regelverk.....	5
3. Konsekvenser för dricksvattentäkten	6
4. Konsekvensanalys verksamhetsutövare och fastighetsägare inom respektive skyddszon	6
1 § Allmänna föreskrifter i vattentäktsszon	7
2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor.....	7
3 § Fordonstvätt.....	8
4 § Kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier	9
5 § Växtnäringsämnen.....	10
6 § Djurhållning	10
7 § Skogsbruk.....	11
8 § Avloppsvatten	11
9 § Avfall, avfallsupplag och schaktning.....	12
10 § Täktverksamhet	12
11 § Miljöfarlig verksamhet.....	13
12 § Transport av farligt gods.....	13
5. Konsekvensanalys tillsynsmyndigheten miljö- och hälsoskydd.....	14
6. Konsekvensanalys Pireva /Piteå kommun.....	14

1. Inledning

Motiv och syfte med föreslaget vattenskyddsområde och skyddsföreskrifter är att skydda och säkra Svensbyfjärdens ytvattentäkt från både akuta och långsiktiga risker – i ett flergenerationsperspektiv. Det vill säga att motverka att diffusa och punktvisa föroreningar når vattnet i Svensbyfjärden samt begränsar eventuella föroreningar. Skyddsföreskrifterna är ett styrmedel inom skyddsområdet för att reglera verksamheter och markanvändning.

Förslaget har tagits fram med utgångspunkt från Naturvårdsverkets handbok (NH 2010:5) om vattenskyddsområde och allmänna råd om vattenskyddsområde (NFS 2003:16). De allmänna råden är anpassade utifrån generella förhållanden. Föreskrifterna har därefter anpassats utifrån skyddsbehov, lokala förhållanden och storlek på föreslaget vattenskyddsområde. Följande underlag ligger som grund för justeringarna och slutgiltigt förslag:

- Risk och sannolikhet för olyckor och utsläpp med påverkan på tükten
- Riskobjekt och riskkällor inom vattenskyddsområdet
- Länsstyrelsens yttrande 2013-10-04
- Informationsmaterial från Miljösamverkan (MS 2010) i Skåne och västra Götaland
- Omvärldsanalys angående skyddsföreskrifter för ytvattentäkter runt om i Sverige, inklusive Luleå och Skellefteå (konstgjord infiltration av älvvatten).
- Miljöbalken (MB) och föreskrifter och förordningar till denna samt övrig berörd lagstiftning
- Juridisk granskning, Ulf Skorup på advokatfirman Åberg & Co.

2. Begrepp och regelverk

Förbud är en strängare reglering än ett tillståndskrav och bör användas om huvudregeln är att verksamheten eller åtgärden inte skall bedrivas.

Krav på tillstånd används då huvudmännen, genom tillsynsmyndigheten, vill kontrollera förutsättningarna för hur en verksamhet eller åtgärd bedrivs inom ett vattenskyddsområde.

Förekommer krav på tillstånd enligt föreskrifterna skall det som regel kunna ges av tillsynsmyndigheten. Tillståndsansökningar skickas in till den kommunala nämnden för miljöfrågor. Ett tillstånd kan bli förknippat med särskilda villkor som verksamhetsutövaren måste följa för att tillståndet ska gälla. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas för att tillståndet ska vara giltigt.

Den som ansöker om tillstånd behöver ta fram underlag till sin ansökan. En tillståndsansökan enligt vattenskyddsföreskrifterna inte alls har samma omfattning som en tillståndsansökan enligt Miljöbalken. Bland annat finns inte krav på miljökonsekvensbeskrivning eller samråd med berörda. Kommunen har rätt att ta ut en avgift för att pröva ärendet om ansökan om tillstånd och det är den sökande som betalar.

Ansökan om **dispens** från de förbud som anges i skyddsföreskrifterna prövas av Länsstyrelsen i Norrbotten. Länsstyrelsen har rätt att ut en avgift för att pröva ärendet och det är den sökande som betalar. En dispens kan bli förknippad med villkor. Villkoren ska grundas på förutsättningar för den enskilda verksamheten och måste följas för att dispensen ska vara giltig.

En verksamhetsutövare som berörs av skyddsföreskrifterna på ett sätt som gör att pågående markanvändning avsevärt försvåras kan ha rätt till **ersättning**. Eventuella ersättningsfrågor prövas av mark- och miljödomstolen. Ärenden om ersättningsanspråk kan prövas först då skyddsföreskrifterna är fastställda.

Den som prövar sin rätt till ersättning måste ha fått ett slutgiltigt beslut som grund för prövningen. Ett sådant beslut kan till exempel vara att man inte fått tillstånd för det man önskar utföra eller att villkoren som ges upplevs så långtgående att de omöjliggör verksamhet. Det kan också vara att man nekats dispens från ett förbud i skyddsföreskrifterna.

3. Konsekvenser för dricksvattentäkten

Den tydligaste effekten med införandet Svensbyfjärdens vattenskyddsområde och tillhörande skyddsföreskrifter är att råvattnet och vattenförekomsten i Svensbyfjärden, som idag är Piteå kommuns huvudvattentäkt får ett skydd. Medvetenheten om täkten kommer att öka och risken för förorening av täkten kommer samtidigt att minska. När vattenskyddsområdet är fastställt kommer området att kunna skyltas upp.

4. Konsekvensanalys verksamhetsutövare och fastighetsägare inom respektive skyddszon

Nedan anges de bedömda konsekvenserna vid efterlevnad av föreskrifterna för olika typer av verksamheter, fastighetsägare och övriga berörda. Notera att bedömningen är på en övergripande nivå då kommunen inte har register över samtliga aktiviteter som förekommer inom respektive verksamhet. En bedömning har gjorts bl a utifrån verksamhetens miljötillstånd, kända aktiviteter och andra eventuellt vanliga aktiviteter.

Omfattning

Svensbyfjärdens vattenskyddsområde upptar en stor geografisk yta som totalt upptar en yta utav 205 030 ha inklusive tertiär zon. Inga föreskrifter föreslås för den tertiära zonen, vilket medför att följande uppgifter gäller för primär och sekundär zon:

Skyddszon	Yta (ha)	Antal fastigheter	Miljöfarlig verksamhet	Djurhållare /lantbruk	Enskilda avlopp
Vattentäktsson	113	65 st angränsande	0	0	0
Primär zon	9 056	2 620	15 ¹	21	216
Sekundär zon	13 870	5 257	32 ²	20	355

Befintliga verksamheter som finns registrerade i kommunens ärendehanteringssystem för miljötillsyn (ECOS) finns listade under respektive föreskrift som de bedöms kunna komma att beröras på något sätt av. En karta över registrerade verksamheter återfinns i bilaga 1. De verksamheter som noterats med en stjärna (28 st) bedöms påverkas av flera av föreskrifterna.

¹ 2 avloppsreningsverk, 1 betong- och cementindustri, 2 bilvårdsanläggningar, 1 garveri-vegetabiliskt, 1 Oljegrus- och asfaltverk – stationära, 1 skjutbana, 1 sågverk, 2 täktverksamheter, 1 vattenverk, 1 Ytbehandling av metaller mekaniska/fysikaliska processer, 2 Övrig organisk kemisk industri

² 6 drivmedelsanläggningar, 1 flygplats, 1 panncentral, 1 lagring av bekämpningsmedel, 3 skjutbanor, 4 sågverk, 2 täktverksamheter, 10 Övrig organisk kemisk industri, 2 Ytbehandling av metaller mekaniska/fysikaliska processer, 2 Verkstadsindustri - utan halogenerade lösningsmedel

I § Allmänna föreskrifter i vattentäktsson

Vattentäktsson

I vattentäktssonen är all annan verksamhet än vattentäktsverksamhet **förbjuden**. Motorfordon med petroleumbaserat bränsle får köras till och från fastighet som angränsar till vattentäktssonen endast om det sker under iakttagande av stor aktsamhet. Tankning av petroleumbaserat bränsle som inte kan äga rum utanför vattentäktssonen, ska ske under iakttagande av stor aktsamhet.

Vattentäktssonen ska vara synligt avgränsad med skyltar.

Konsekvenser

Vattentäktssonen omfattar bara vattenområdet. I dagsläget förekommer inga verksamheter inom zonen. Exempel på verksamheter som inte får förekomma eller etableras i vattentäktssonen kan vara fiskodling, muddring och nedläggning av sjövärmeslingor för energiuttag.

Vattentäktssonen gränsar till bebyggelse. 65 närliggande fastigheter har direktkontakt till vattentäktssonen. Befintliga närliggande fastigheter är anslutna till det kommunala avloppet inom befintligt verksamhetsområde. Nya enskilda avlopp kommer inte längre vara aktuella. Några fastigheter som gränsar till vattentäktssonen har bryggor och vissa fastighetsägare använder motorfordon som exempelvis båt och skoter för transport ut på Svensbyfjärden.

Den skoterled som sedan tidigare gått över Ursviken har dragits om med hänvisning till befintligt råvattenintag och föreslaget vattenskyddsområde. Motordriven båttrafik är sannolikt en större risk än skotertrafik, då motorerna och bränslet står i direkt kontakt med vattnet.

Idag finns ett allmänt strandbad i vattentäktssonen. Inga restriktioner föreslås för badet eller badande.

Vattentäktssonen kommer att märkas ut med skyltar i landområdet intill vattnet på väl synliga platser för att informera allmänhet om de restriktioner som gäller.

2 § Petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor

Primär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor är **förbjuden**. Undantag gäller om förvaringen sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd, varvid i stället krävs **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Med förvaring avses inte petroleumprodukter i motorfordon eller arbetsmaskiner. Förvaring för drift av huvudmannens egna vattentäktsverksamhet undantas från förbud och tillståndsplikt.

Tankning av arbetsfordon och arbetsmaskiner är **förbjuden**, om den inte sker med utrustning som innefattar sekundärt skydd eller på plats som är utrustad med sekundärt skydd. Varaktigt uppställning av sådant fordon eller sådan maskin är **förbjuden** om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle är **förbjuden**.

Konsekvenser

Lantbruk/jordbruk/drivmedelsanläggningar kommer att beröras genom tydligare krav gällande skyddsnivåer för förvaring av petroleumprodukter. I annat fall skall sekundärt skydd finnas på platsen. Tankning/uppställning av fordon ska också ske på plats med sekundärt skydd.

Förbudet kan komma att begränsa befintliga eller nya verksamheter som inte uppfyller sekundärt skydd. Befintliga verksamheter som har tillstånd enligt miljöbalken för miljöfarlig verksamhet kan vara skyddade från förbud enligt denna skyddsföreskrift och därmed undantas utav förbudet om denna skyddsföreskrift strider mot befintligt tillstånd enligt miljöbalken. Tillstånd enligt dessa föreskrifter krävs inte heller om verksamheten har tillståndsprövats eller kräver tillstånd enligt 9, 11 eller 12 kap. miljöbalken eller förordningar och föreskrifter som har meddelats med stöd av miljöbalken. Inom den sekundära zonen ställs krav på tillstånd ifall att man hanterar mer än 250 liter petroleumprodukter.

Det kommer fortsättningsvis vara tillåtet att ställa upp arbetsfordon och arbetsmaskiner om det kan säkerställas med sekundärt skydd på platsen.

Nuvarande formulering av föreskriften kan begränsa möjligheterna för vissa entreprenadfirmor med arbeten inom vattenskyddsområdet. Exempelvis tillfälliga/mobila tanklösningar som t.ex. vid tillfälliga entreprenadarbeten som innehåller mer än 100 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor kommer att bli förbjudna med denna skyddsföreskrift. Om det inte finns möjlighet att frakta arbetsmaskinerna till en plats utanför primär zon för tankning kan en mobil tank på maximalt 100 liter vara begränsande om inte sekundärt skydd finns installerat. Tillfällig hantering/tankning vid exempelvis schaktarbeten, vägunderhåll får därför inte ske inom den primära zonen om nivån överstiger 100 liter vid varje tillfälle, om inte sekundärt skydd finns installerat.

Det finns en kraftstation med vattenkraftverksamhet samt en flygplast som kan beröras av denna föreskrift.

Andra specifika verksamheter som hanterar, inklusive lagrar petroleum eller andra brandfarliga vätskor/kemikalier och som saknar tillstånd och som kan bli berörda av förbudet om de lagrar volymer över 100 liter.

Inget tydligt krav finns om när cisterner är i drift/ur drift vilket innebär att kommunens register är ofullständigt, och en bedömning om dess konsekvenser är svår att göra.

Sekundär skyddszon

Förvaring av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter eller andra brandfarliga vätskor kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte om förvaringen sker med sekundärt skydd.

All annan hantering av mer än sammanlagt 250 liter petroleumprodukter och andra brandfarliga vätskor vid samma tillfälle kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Lantbruk/jordbruk/drivmedelsanläggningar samt övrig industri kommer att beröras genom tydligare krav gällande skyddsnivåer för hantering av petroleumprodukter. Tillståndkrav ställs om inte sekundärt skydd finns installerat.

3 § Fordonstvätt

Primär skyddszon

Fordonstvätt med varmvatten, högtryck eller tvättkemikalier är **förbjuden** om den inte sker på plats som är utrustad med sekundärt skydd.

Konsekvenser

Förbudet gällande fordonstvätt omfattar såväl yrkesmässig verksamhet som för privatpersoner. Alla fordonsägare kommer därför att beröras av denna föreskrift.

Säkerställs en anordning med sekundärt skydd kan fordonstvätt fortfarande ske. Fordonstvätt ska i annat fall ske i godkänd anläggning för fordonstvätt.

Avspolning med kallvatten på arbetsmaskiner som exempelvis traktorer kommer fortsättningsvis kunna ske.

4 § Kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier

Primär skyddszone

Återplantering med insekticidbehandlat plantmaterial är **förbjuden**.

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Konsekvenser

Lantbruk/jordbruk blir berörd då tillstånd krävs för yrkesmässig hantering av bekämpningsmedel.

Återplantering av kemiskt behandlat plantmaterial kommer fortsättningsvis att vara tillåtet. Som regel är alla skogsplantor kemiskt behandlade för att undvika angrepp. Däremot kommer insekticidbehandlade plantmaterial förbjudas på grund av ämnens farlighet och långlivade egenskaper.

Såväl brukare som ägare av åkermark (jordbruk) och skogsmark kan beröras av tillståndsplikten samt övriga verksamheter och industrier med bekämpningsmedel och skadliga kemikalier. Inom skyddsområdet finns ett stort antal jordbruk i anslutning till Svensbyfjärden och dess tillflöden. Idag utförs inte bekämpningen alltid av bönderna själva utan en behörig person anlitas för uppdraget och som har sprutcertifikat (behörighetsbevis) enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS). Utbildningsbevis och användningstillstånd krävs enligt ny förordning om bekämpningsmedel. Nedan listas verksamheter som kan komma att beröras av föreskriften inom både primär och sekundär zon. Utdraget är från 2012.

Det är främst potatisodlare som frekvent använder bekämpningsmedel. Bladmögel har inte förekommit här upp i Norrland tidigare, men blivit allt vanlig på senare år. De mindre verksamheterna använder, enligt uppgift från LRF inte bekämpningsmedel i någon större omfattning.

Sekundär skyddszone

Yrkesmässig hantering av kemiska bekämpningsmedel och andra skadliga kemikalier kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte när det gäller normal användning av bekämpningsmedel klass 3 för en en- eller tvåfamiljsfastighets eller jordbruksfastighets trädgårdsskötsel eller för att utrota ohyra och skadedjur som innebär olägenhet för människors hälsa.

Konsekvenser

Lantbruk/jordbruk blir berörd då tillstånd krävs för kemiska bekämpningsmedel.

5 § Växtnäringsämnen

Primär skyddszon

Spridning av växtnäringsämnen på frusen mark är **förbjuden**.

Lagring av växtnäringsämnen direkt på mark är **förbjuden**. Från förbudet undantas tillfällig lagring av stallgödsel i form av stuka i fält, som i stället kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

Utrymme för lagring av stallgödsel i anslutning till anläggningar med stadigvarande djurhållning från 10 djurenheter kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Spridning på frusen mark kommer inte längre att tillåtas oavsett tidpunkt på året. Djurägare (häst, får m.m.) som idag eventuellt lagrar gödsel direkt på mark kommer att påverkas av förbudet. Har djurägarna mer än 10 djurenheter krävs tillstånd för lagringen. Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver också tillstånd.

Sekundär skyddszon

Yrkesmässig hantering av växtnäringsämnen kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Tillstånd krävs dock inte för inomhuslagring, saluförande eller för överlåtelse av växtnäringsämnen som bibehålls betryggande förpackat.

Konsekvenser

Lantbruk/jordbruk blir berörda då tillstånd krävs för hantering av växtnäringsämnen.

6 § Djurhållning

Primär skyddszon

Det är **förbjudet** att hålla betande djur inom vattenområde.

Konsekvenser

Alla som har betande djur i primär zon kan beröras. Vattenområde innebär det område som täcks av vatten vid högsta förutsägbara vattenstånd (ca +1,8 m nivå enligt Länsstyrelsen i Norrbotten). Begränsningen innebär att en strandremsa närmast strandlinjen inte får användas, storleken avgörs beroende på terräng. Begränsningen innebär eventuellt att befintlig inhägnaden måste förses med staket eller liknande för att hindra djuren från att nå strandlinjen. Förbudet bedöms inte beröra särskilt många djurägare, eftersom tillgång till vatten och strandnära vegetation ofta även påverkar djurens hälsa negativt. Djurägare styr därför sina betande djur från stränderna.

7 § Skogsbruk

Primär skyddszon

Permanent upplag av timmer, bark, flis, spån eller liknande kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor. Från tillståndsplikt undantas lagring av grenar och toppar samt lagring inom en- eller tvåfamiljsfastighet eller jordbruksfastighet för uppvärmningsändamål.

Konsekvenser

Skogsägare och övriga entreprenörer och verksamhetsutövare inom området kan påverkas av tillståndskrav.

Det finns ett större sågverk som är en tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet inom primär zon. Gällande tillstånd skyddar verksamheten från nya krav. Vid eventuella ändringar av verksamheten kan Stenvalls komma att påverkas av föreskriften.

8 § Avloppsvatten

Primär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållspillvatten är **förbjudna** om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på hög skyddsnivå.

Avledning utan föregående rening av dagvatten till ytvatten är **förbjuden**. Från förbudet undantas avledning av dagvatten från broförbindelser.

Konsekvenser

Det finns 216 små avloppsanordningar inom den primära zonen, vara ett antal, ca 70 stycken i Långnäs, ingår till VO för kommunalt VA inom de närmsta åren. Högre krav kommer att ställas på dessa befintliga avloppsanläggningar. Föreskrifterna om avloppsvatten kommer främst att tillämpas vid tillståndsprövning av nya anläggningar. När det gäller befintliga anläggningar krävs ett omfattande inventeringsarbete av tillsynsmyndigheten för att kontrollera standarden.

Dagvatten får inte längre gå ytvatten utan föregående rening. Ett inventerings- och tillsynsarbete kommer att krävas för att se över dagens dagvattenhantering inom primär zon. I vissa fall kan befintliga utsläppspunkter kvarstå och i vissa fall behöver åtgärder vidas. Teknikval för utloppen bör utgå från varje utlopp. Storlek och mängd dagvatten bör vara styrande samt att utlopp av dagvatten från industriområden och hårt belastade vägar bör vara prioriterade. Lägsta nivå på LOD-anläggning innan utsläpp av dagvatten når sjö eller vattendrag är någon form av öppna diken eller liknande. Öppna diken är diken genom vilket dagvattnet leds ut och under tiden infiltrerar vattnet ner i marken. Det är viktigt att marken i dessa diken tillåter infiltration och att infiltrationsyta därmed skapas för omhändertagande av överskottsvatten. Väghållare som *trafikverket* och *Piteå kommun (trafik- och gatukontoret)* samt *Pireva* som ägare utav det kommunala dagvattennätet kommer att beröras av föreslaget förbud. Nedan listas de som framför allt kommer att beröras:

Sekundär skyddszon

Små avloppsanordningar för hushållspillvatten är **förbjudna** om de inte uppfyller Naturvårdsverkets krav på normal skyddsnivå.

Konsekvenser

Det finns 355 små avloppsanordningar inom den sekundära zonen. Högre krav kommer att ställas på dessa befintliga avloppsanläggningar. Föreskrifterna om avloppsvatten kommer främst att tillämpas vid tillståndsprovning av nya anläggningar. När det gäller befintliga anläggningar krävs ett omfattande inventeringsarbete av tillsynsmyndigheten för att kontrollera standarden.

9 § Avfall, avfallsupplag och schaktning

Primär skyddszon

Förvaring av avfall direkt på mark är **förbjuden**. Nedgrävning och spridning av avfall på mark är **förbjuden**. Undantag gäller för tillfällig förvaring av avfall i den skyddszon i vilket det uppkommit i väntan på borttransport, om förvaringen sker på ett för vattenskyddet betryggande sätt. Undantag gäller även för upplag och mellanlagring av trädgårdsavfall, rena jordmassor, inert avfall eller motsvarande.

Tillverkning av asfalt är **förbjuden**. Upplag av asfalt, oljegrus eller vägsalt är **förbjudna**. Upplag av snö från trafikerade ytor från område utanför den primära skyddszonen är **förbjudna**.

Vid mark- och schaktningsarbeten får återfyllnad endast ske med rena schaktmassor.

Konsekvenser

Möjligheten att använda och förvara avfall kan begränsas för verksamheter som hanterar avfall inom primär skyddszon. Även användning av avfall, enligt anmälan om användning av avfall för anläggningsändamål enligt (MB 9 kap.) kan begränsas i skyddszonerna genom denna paragraf.

Upplag för asfalt, oljegrus eller vägsalt kommer inte längre vara tillåtna inom primär zon. Upplag uppstår i samband med beläggningsarbeten och kommer med detta förbud att styras ut från den primära zonen eller till annan hantering.

Det finns ett snöupplag vid Bergsviksbron (ligger vid brons nordvästra sida avfart från taktvägen) kommer att bli förbjudet om det används i syfte att ta hand om snö från områden utanför den primära skyddszonen. Snöupplaget används sparsamt enligt. Vid snörika vintrar tippas däremot snö från villaområdena i Öjebyn.

10 § Tåktverksamhet

Primär skyddszon

Nytablering av materialtåkt är **förbjuden**. Husbehovståkt är undantagen från förbudet men kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Tillstånd för materialtåkt söks idag hos Länsstyrelsen. För husbehovstäkter är det anmälningsplikt enligt MB när det rör sig om ett totaluttag på över 10 000 ton. Understiger husbehovstækten denna mängd är de undantagna både tillstånd och anmälningsplikt. Genom tillståndsplikt för husbehovstækter enligt denna föreskrift fångas dessa tækter in.

Befintliga tækter omfattas inte av denna föreskrift. Idag finns det 18 kommersiella tækter inom Piteå kommun. Två utav dessa tækter ligger inom primär skyddszon. Den första är en naturgruståkt i Långnäs, nära Piteälven som drivs av NCC. Urtag pågår av sandningssand. Inblandning av salt sker i sanden. Ingen lagring av salt eller saltblandad sand sker inom tækten. Tækten är gammal och startade på 60-talet.

Tillståndet löper ut nu under 2016 och förlängningen är trolig. Naturtäkter har idag mycket svårt att få förlängda tillstånd från Länsstyrelsen. Naturgrus- och sand är en ändlig resurs och påverkan kan även ske på grundvattnet. Den andra täkten som finns, även den en naturgrustäkt, och ligger i Långnäs bortanför flygfältet. Denna täkt är nedlagd och slutbesiktning sker under 2015. Täkten drevs utav BDX.

Materialtäkt förbjuds regelmässigt kategoriskt i primär zon, inbegripet befintlig täkt (som alltså tillåts här). Förbud förordas också i p. 3 i NFS 2003:16, till 7:22 MB, med i sekundär zon förordas tillståndsplikt även för befintliga, varigenom villkor som inte föreligger/gäller idag kan meddelas av miljönämnden.

Nyetablering av materialtäkt är förbjuden i den primära zonen. Svårt att avgöra vilka som kan komma att bli berörda eller inte. Uttag av sand och grus för husbehov kräver tillstånd.

11 § Miljöfarlig verksamhet

Primär skyddszon

Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är tillståndspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten är **förbjuden**. Etablering av sådan miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken eller någon av de förordningarna och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Sekundär skyddszon

Etablering av miljöfarlig verksamhet som är anmälningspliktig enligt miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller miljöprövningsförordningen (2013:251) och som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten, kräver **tillstånd** från kommunens nämnd för miljöfrågor.

Konsekvenser

Förbudet innebär inte ett direkt förbud mot miljöfarliga verksamheter och omöjliggör därför inte för etableringar. Förbudet ställer däremot strängare krav på nya etableringar i jämförelse med om verksamheterna hade etablerats utanför skyddszonerna. Strängare krav ställs för verksamheter med utsläpp som innebär risk för förorening av yt- eller grundvatten. Strängare krav kan innebära något förhöjda kostnader för en ny verksamhetsetablering inom skyddszonerna. I övrigt är konsekvenserna för denna paragraf i stort omöjlig att förutse då man inte kan förutspå vilka verksamheter som kan tänkas bli aktuella inom föreslaget vattenskyddsområde.

12 § Transport av farligt gods

Primär skyddszon

Sekundär skyddszon

Genomgående transport av farligt gods är **förbjuden** om den inte sker på led (väg, järnväg, etc.) som särskilt anvisats för transport av sådant gods. Undantag från förbudet gäller för transport till och från fastighet med tillfartsväg enbart genom skyddszonen.

Konsekvenser

Förbudet berör endast transportörer av farligt gods. Transport av farligt gods som utförs av privatpersoner är undantagna i likhet med bestämmelserna i (MSBFS 2014:X) samt undantag för farligt

gods i fordons egna tankar enligt §2 i dessa föreskrifter i dessa föreskrifter. Förbud och restriktioner enligt 2§ i denna föreskrift gäller parallellt.

5. Konsekvensanalys tillsynsmyndigheten miljö- och hälsoskydd

Det bedöms bli framförallt en resurskrävande införandefas med behov av att ta fram bedömningsgrunder och rutiner för tillståndsprövningar.

Antalet tillståndsansökningar och ärenden är svårt att göra en uppskattning av i dagsläget. Efter samrådsfasen bedöms det ha uppkommit tillkommande uppgifter som gör att tillsynsbehovet kan skattas något mer tillförlitligt. För tillståndshandlingen kommer dock tillsynsavgift kunna tas ut för 100 % täckning.

Utökad tillsynsbehov generellt bedöms det dock att bli där ingen tillsynsavgift kan tas ut. För vissa av föreskrifterna kan det bli svårt att utöva tillsyn av efterlevnaden – kan täckas upp med hjälp av förebyggande arbete t ex information. Speciellt behov av informationsinsatser för att boende/vistande skall iakttas stor aktsamhet inom vattentäktzonen.

6. Konsekvensanalys Pireva /Piteå kommun

Både Pireva (VA-huvudmannen) och kommunen behöver fortsatt arbeta med informationsinsatser och kommunicera vikten av att skydda vattentäkten och medvetandegöra medborgarna om behovet och föreskrifterna.

Pireva kommer behöva skylta vattenskyddsområdet och tillsammans med kommunen och andra aktörer arbeta med andra typer av riskreducerande åtgärder.